

I. În Monitorul Oficial nr. 1139 din 15 decembrie 2023 a fost publicată OUG nr. 115/2023, privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru abrogarea unor termene.

Mai jos vom prezenta succint cele mai importante modificări din domeniul relațiilor de muncă:

✚ Indemnizații de asigurări sociale de sănătate (indemnizații de concedii medicale):

- Indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, intră în baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor; **Excepția** se menține pentru incapacitate temporară de muncă acordată în urma unor accidente de muncă sau a unor boli profesionale, în baza Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, pentru indemnizațiile aferente certificatelor medicale.

Prevederea se aplică începând cu indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate aferente lunii ianuarie 2024.

✚ Se menține pentru anul 2024 aplicarea scutirii de taxe și impozit pentru suma de 200 lei, cu respectarea prevederilor legale, astfel:

- Nivelul salariului de bază brut lunar stabilit potrivit contractului individual de muncă, fără a include sporuri și alte adaosuri, este egal cu nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată,
- Venitul brut realizat din salarii și asimilate salariilor, astfel cum este definit la art. 76 alin. (1)-(3) din Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în baza aceluiași contract individual de muncă, pentru aceeași lună, nu depășește nivelul de 4.000 lei inclusiv
- Prevederea conform căreia contribuțiile sociale se datorează la o bază de calcul care nu poate fi mai mică decât salariului de bază minim brut pe țară în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale, corespunzător numărului zilelor lucrătoare din lună în care contractul a fost activ, ia în calcul, pentru 2024, diminuarea salariului minim cu 200 lei/lună.

✚ Se menține măsura referitoare la calculul și reținerea de la angajator a sumelor aferente CAS și CASS pentru angajații part-time

✚ Aplicarea facilităților fiscale pentru veniturile din salarii pentru sectoarele IT, construcții, agricultură și industrie alimentară:

- **Începând cu veniturile lunii ianuarie 2024**, în situația în care, în cursul aceleiași luni, persoana fizică realizează venituri din salarii și asimilate salariilor pentru o fracție din lună, la funcția de bază, la unul sau, după caz, la mai mulți angajatori succesiv (*isi schimbă locul de muncă în cursul lunii*), pentru aplicarea scutirii, fiecare angajator stabilește partea din plafonul de 10.000 lei lunar corespunzătoare acestei perioade și **acordă scutirea pentru venitul brut lunar realizat, în limita fracției din plafon astfel stabilită**. Aceste prevederi se aplică în mod corespunzător în vederea determinării veniturilor din salarii și asimilate salariilor pentru care se aplică cota redusă de CAS.
- **Se clarifică** faptul că reducerea cotei contribuției de asigurări sociale cu punctele procentuale corespunzătoare cotei de contribuție la fondul de pensii administrat privat în cadrul Pilonului II **se aplică doar pentru veniturile brute lunare de până la 10.000 lei inclusiv**, similar cu plafonul aplicat la scutirea de impozit pe venit; Prevederea intră în vigoare la data publicării Ordonanței nr. 115/2023.

- **Începând cu veniturile lunii ianuarie 2024**, persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor din domeniile respective **pot opta pentru plata contribuției de asigurări sociale datorate la fondul de pensii administrat privat. OUG nr. 115/2023 reglementează procedura aplicabilă.** Astfel, se menționează că opțiunea se depune în scris, la angajator, acesta reținând contribuția aferentă potrivit prevederilor legale, începând cu veniturile lunii următoare celei în care s-a înregistrat opțiunea. **Salariații pot renunța la opțiunea exprimată**, oricând și ori de câte ori doresc până la data de 31 decembrie 2028, prin depunerea unei solicitări în scris la angajator. Aceasta se aplică începând cu veniturile aferente lunii următoare depunerii solicitării. Regulile privind aplicarea acestor prevederi se stabilesc de angajator prin **regulamentul intern** sau, după caz, prin alt document intern emis de acesta.

- ✚ **Începând cu veniturile lunii ianuarie 2024**, se modifică **lista avantajelor în natură neimpozabile care intră în lista acelor acordate în limita plafonului lunar de cel mult 33% din salariul de bază** corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii, astfel:
 - **Diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață**, pentru credite și depozite nu mai este integral neimpozabilă, ci intră în lista acelor avantaje în natură neimpozabile în limita plafonului lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii; **Se aplica doar salariatilor institutiilor financiare.** Prevederile referitoare la aplicarea contribuțiilor sociale obligatorii au fost ajustate în mod corespunzător.
 - **Sumele plătite de angajator pentru educația timpurie a copiilor angajaților** intră în lista acelor avantaje în natură neimpozabile în limita plafonului lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii; avantajul în natură neimpozabil este limitat la **1.500 lei/lună pentru fiecare copil**. În cazul sumelor plătite direct de către angajat, acestea se acordă de către angajator, în limita aceluiași plafon, pe baza documentelor justificative prezentate de angajat. **Suma se acordă unui singur părinte, la un singur angajator**, prin prezentarea unei declarații pe propria răspundere din partea părintelui. În situația în care desfășoară activitate la mai mulți angajatori, angajatul are obligația să declare că nu beneficiază de astfel de plăți de la un alt angajator. Prevederile referitoare la aplicarea contribuțiilor sociale obligatorii au fost ajustate în mod corespunzător.
 - **Se reduce de la 400 EUR la 100 EUR plafonul anual până la care contravaloarea abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive sunt considerate venituri neimpozabile** atunci când sunt suportate de angajatori, respectiv sunt deductibile la calculul impozitului pe venit atunci când sunt suportate de către angajați. Prevederile referitoare la aplicarea contribuțiilor sociale obligatorii au fost ajustate în mod corespunzător.
 - **Se abrogă prevederile conform cărora sumele acordate angajaților care desfășoară activități în regim de telemuncă** (în limita unui plafon lunar de 400 lei și a plafonului lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat), pentru susținerea cheltuielilor cu utilitățile la locul în care angajații își desfășoară activitatea, **sunt considerate neimpozabile**. Prevederile referitoare la aplicarea contribuțiilor sociale obligatorii au fost ajustate în mod corespunzător.

- ✚ De asemenea, se clarifică luna pentru care se consideră acordat un anumit avantaj în natură din lista celor care se includ în plafonul neimpozabil de 33% din salariul de bază. Astfel, începând cu **veniturile lunii ianuarie 2024**:
 - **sumele reprezentând contravaloarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului**, pentru angajații proprii și membrii de familie ai acestora, **se consideră venituri aferente lunii în care se aprobă decontul, respectiv**

venituri aferente lunii în care sunt acordate, în situația în care nu există obligația prezentării unor documente justificative.

- **Sumele reprezentând diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață**, pentru credite și depozite, se consideră **venituri aferente fiecăreia dintre lunile în care este scadent creditul, respectiv luna în care se înregistrează în cont dobânda aferentă depozitului**.
- Se consideră **venituri aferente lunilor corespunzătoare celor pentru care s-a efectuat plata**, pe baza documentelor justificative, pentru următoarele sume:
 - **sumele reprezentând contribuțiile la un fond de pensii facultative suportate de angajator** pentru angajații proprii,
 - **sumele reprezentând primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament suportate de angajator** pentru angajații proprii,
 - **sumele reprezentând contravaloarea abonamentelor sportive suportate de angajator** pentru angajații proprii,
 - **Sumele suportate/acordate de către angajator pentru plasarea copiilor angajaților proprii în unități de educație timpurie**, potrivit legii.
- Impozitul datorat se calculează și se reține prin cumularea cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii în care se consideră venit.

Se clarifică modul de calcul pentru diurna neimpozabilă (indemnizația de delegare, indemnizația de detașare, inclusiv indemnizația specifică detașării transnaționale, prestațiile suplimentare primite de lucrătorii mobili prevăzuți în Hotărârea Guvernului nr. 38/2008), în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizație, prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul autorităților și instituțiilor publice, în limita a 3 salarii de bază corespunzătoare locului de muncă ocupat:

- Astfel, **începând cu 15.12.2023**, plafonul aferent valorii a 3 salarii de bază corespunzătoare locului de muncă ocupat **se calculează distinct pentru fiecare lună în parte**, prin raportarea celor 3 salarii la numărul de zile lucrătoare din luna respectivă, iar rezultatul se multiplică cu numărul de zile corespunzător fiecărei luni din perioada de delegare/detașare/desfășurare a activității în altă localitate, în țară sau în străinătate.
- **Se clarifică faptul că, începând cu 15.12.2023**, indemnizațiile și orice alte sume de aceeași natură, primite pe perioada delegării în țară sau în străinătate, **se consideră venituri aferente lunii în care se aprobă decontul**. Impozitul se calculează și se reține prin cumularea cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii respective.
- Aceleași prevederi se aplică și la baza de calcul a CAS, CASS și CAM.

Se aduc precizări referitoare la nivelul salariului minim aplicabil în anumite situații (exemplu: calculul Fondului de solidaritate și handicap; plafonul – baza de calcul pentru indemnizații de concedii medicale conform prevederilor OUG nr. 158/2005), astfel:

- 85. La articolul 135¹, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

(2) În situația în care, prin hotărâre a Guvernului sau prin alte acte normative, se utilizează, în același timp, mai multe valori ale salariului minim brut pe țară, în aplicarea prevederilor art. 145, 146 și 157¹, **se ia în calcul valoarea cea mai mică a salariului minim brut pe țară**, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Se aduc precizări cu privire la salariul minim care se ia în calculul CAS și CASS pentru alte venituri decât veniturile din salarii:

- Începând cu veniturile anului 2024, în situația în care, prin hotărâre a Guvernului, în cursul aceluiași an se utilizează mai multe valori ale salariului minim brut pe țară, la verificarea încadrării venitului în plafoanele anuale pentru plata CAS, respectiv CASS, precum și la stabilirea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale, respectiv al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate, se ia în calcul valoarea salariului minim brut pe țară în vigoare la data de 25 mai a anului de realizare a venitului pentru care se stabilesc contribuțiile sociale. Prevederea se aplică și în cazul CASS datorată de către persoanele fizice care optează pentru plata contribuției.
- În vederea stabilirii CAS și CASS datorate pentru anul 2023, prin declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, pentru care termenul de depunere este până la data de 25 mai 2024, la verificarea încadrării venitului în plafoanele anuale, precum și la determinarea bazei anuale de calcul, se utilizează nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată de 3.000 lei. Dacă, la depunerea declarației unice privind venitul estimat pentru anul 2023, s-a utilizat un alt nivel al salariului minim, situația se va regulariza prin declarația unică privind venitul realizat și contribuțiile sociale, care se depune până la 25 mai 2024.
- Persoanele fizice care în cursul anului 2023 au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală, în baza contractelor de activitate sportivă, din arendă, din asocieri cu persoane juridice contribuabili potrivit titlurilor II sau III, pentru care impozitul se reține la sursă, au obligația depunerii declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice pentru care termenul de depunere este până la data de 25 mai 2024, inclusiv, în situația în care plătitorii de venituri, la verificarea încadrării venitului în plafoanele anuale pentru CAS și CASS, precum și la determinarea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate, datorate pentru anul 2023, au utilizat un alt nivel al salariului minim brut pe țară decât 3.000 lei. Contribuția reținută la sursă de către plătitorul de venit reprezintă plată anticipată în contul contribuției anuale. CAS reținută la sursă în plus nu se restituie, ci se valorifică la stabilirea elementelor necesare determinării pensiei, potrivit legii. Plătitorii de venituri au obligația de a elibera persoanelor fizice beneficiare de venituri, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului 2024, pentru anul 2023, un document cu privire la nivelul CAS, respectiv al CASS reținute la sursă, precum și nivelul salariului minim brut pe țară utilizat la calculul acestora.

✚ Venituri în bani și/sau în natură primite de la terți în baza contractului individual de muncă

- Prevederile referitoare la obligația de calcul, reținere, declarare și plată a contribuțiilor sociale obligatorii, datorate potrivit legii în cazul avantajelor în bani și/sau în natură primite de la terți, se extind asupra oricărui tip de venituri în bani și/sau în natură primite de la terți în baza contractului individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege ori a unei relații contractuale între părți; Prevederile intră în vigoare cu veniturile lunii ianuarie 2024.

II. Legea nr. 411 din 18 octombrie 2004 (republicată**), privind fondurile de pensii administrate privat, publicata in Monitorul Oficial nr. 482 din 18 iulie 2007**

Principala modificare adusa de aceasta lege se refera la:

- ✚ Începând cu data de 1 ianuarie 2024 **cota de contribuție la fondul de pensii se modifica** de la 3,75% **la 4,75%**. Contribuția la fondul de pensii este parte din contribuția individuala de asigurări sociale datorată la sistemul public de pensii.

III. Ordonanta de Urgenta nr. 69 din 27 iulie 2023, pentru modificarea art. 14 din Legea nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru aplicarea acestor prevederi a fost publicata în MONITORUL OFICIAL nr. 691 din 27 iulie 2023

Principala modificare pe care dorim sa v-o reamintim consta in:

- ✚ **Creșterea valorii maxime a tichetelor de masă la 40 de lei de la 1 ianuarie 2024.** Această valoare maximă de 40 de lei o să se mențină cel puțin până în septembrie 2024, când cel mai probabil vom asista la o nouă creștere.

Va reamintim că angajatorii nu sunt obligați să acorde valoarea maximă a tichetelor, ci chiar orice valoare nominală sub nivelul stabilit prin ordonanță.

IV. Legea nr. 296 din 26 octombrie 2023, privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 977 din 27 octombrie 2023

Principala modificare pe care dorim sa v-o reamintim consta in:

✚ **CASS (contribuția la sănătate) pentru anumite venituri din salarii și veniturile din activitățile independente**

- Începând cu veniturile aferente lunii ianuarie 2024, sunt subiect de CASS voucherele de vacanță și tichetele de masă și astfel, pe lângă impozitul de 10%, acestea vor fi și subiect al contribuției la sănătate de 10%.
- Dacă salariații beneficiază de vouchere de vacanță, nu vor mai beneficia de un plafon neimpozabil pentru decontarea serviciilor turistice și/sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, pentru angajații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator
- Pentru veniturile din activități independente se introduce un plafon majorat la 60 de salarii minime pentru contribuția la asigurările sociale de sănătate. Astfel, persoanele fizice autorizate (PFA) și în general cele care au activități independente vor datora CASS (cota de 10%) la noua bază începând cu veniturile aferente anului 2024.